

Бібліографічний опис статті:

Грицьков Є. В. Організаційно-економічне забезпечення управління інтелектуальним капіталом на будівельних підприємствах / Є. В. Грицьков // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2018. – № 3. – С. 10-15.

Gritskov E. V. (2018) Organizational and economic provision of intellectual capital management at construction enterprises. Actual problems of innovative economy, No 3, pp. 10-15.

УДК 316.42

ЛАГОДІЄНКО В. В., доктор економічних наук, професор,
Одеська національна академія харчових технологій
ДОВГАЛЬ О. В., кандидат економічних наук,
Миколаївський національний аграрний університет

**ЧИННИКИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНІВ
В УМОВАХ ДИСПРОПОРЦІЙНОСТІ**

Лагодієнко В. В., Довгаль О. В. Чинники економічного зростання регіонів в умовах диспропорційності.

Стаття присвячена формуванню чинників економічного зростання регіонів в умовах диспропорційності. Досліджено, що в умовах сьогодення нагальними стали питання дослідження наявних тенденцій та закономірностей економічного розвитку окремих територій, забезпечення умов та можливостей їх економічного зростання. Головною метою економічного зростання є збільшення обсягів економічних і як похідних – соціальних благ, що сприяють поліпшенню рівня життя населення, створенню стабільної, сприятливої соціально-економічної ситуації в країні, підвищенню її міжнародного авторитету. Сформовано дві групи чинників: прямі та непрямі, які дозволяють комплексно провести оцінку динаміки та якості економічного зростання в регіонах. Визначено, що теперішня теоретична та методологічна база дослідження економічного зростання недостатня для того, щоб відповісти на виклики, спричинені глобалізаційними процесами та особливостями суспільно-економічних перетворень, що відбуваються зараз в нашій країні.

Ключові слова: економічне зростання, регіон, регіональна політика, чинники, диспропорційність.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Існуючі диспропорції в економічному зростанні регіонального розвитку стають перепоною для розвитку таких взаємопов'язаних тенденцій сучасного економічного розвитку як уніфікація та багатоманітність, гомогенність та стратифікація. Тому, в підтримку процесу глобалізації, що віртуально об'єднує світогосподарські системи, доцільно використовувати інтеграцію, що сприяє підвищенню дієздатності певних її складових в умовах збереження суверенітету національних держав. Інтеграція передбачає існування широкого спектра мікро-економічних та макроекономічних аспектів її реалізації, а тому вимагає від держав-учасниць не лише гармонійного поєднання їхніх зусиль, а й зрівноваження методів та механізмів розвитку. У зв'язку з цим виявлення особливостей і механізму впливу чинників на диспропорційне економічне зростання має важливе теоретичне і практичне значення в сучасних умовах реформування економіки в нашій країні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На початкових етапах формування концепції економічного зростання, воно трактувалось у кількісному вимірі. Це стосувалось збільшення випуску товарів і послуг, накопичення знань та інновацій, капіталу. Так, К. Р. Макконнел, С. Л. Брю вважали, що економічне зростання полегшує розв'язання проблеми обмеженості ресурсів і вимірюється двома взаємопов'язаними шляхами: через збільшення ВВП за певний період часу або як збільшення ВВП на душу населення [1].

Проблемам розвитку регіональної економічної політики в контексті економічного зростання присвячені праці: С. Білої, М. Бутка, П. Дудкіна, М. Кобзистого, М. Максимчука, Ю. Макогона, А. Мельник, В. Паппа, Т. Шинкоренка, О. Шевченко, С. Шульца та інших. Проте, в їхніх працях не повністю розкриті питання диспропорційності економічного зростання в умовах трансформаційної економіки.

Професор М. П. Бутко дає таке визначення: «економічне зростання як економічна категорія характеризує

гармонізовану взаємодію продуктивних сил і виробничих відносин в суспільстві, що обумовлює покращення кількісних показників розвитку, спонукає до поживлення економічної діяльності, ділової та інвестиційної активності» [2].

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є розкриття теоретичної сутності еволюції теорії економічного зростання, впливу чинників на його диспропорційність для проведення комплексного оцінювання його динаміки та якості в регіонах в розрізі оціночних площин.

Виклад основного матеріалу дослідження. Якісний аспект економічного зростання пов'язують із структурними змінами в економіці, процесом нагромадження інновацій, підвищенням якості робочої сили тощо. Крім інтенсифікації економічного зростання, що призводить до якісних змін в структурі і динаміці виробництва та ефективності використання ресурсів, про якість економічного зростання свідчать покращення рівня життя населення, забезпеченість соціальними послугами, підвищення соціальної захищеності тощо.

Економічне зростання можна вважати не тільки індикатором ефективності розвитку будь-якої економічної системи, а й індикатором якості економічних реформ. Еволюція економічного зростання – це поступова відповідь економічної системи на виклик довкілля, трансформація адаптивних типів економічного зростання в інноваційні типи. Виживання будується на прагненні економічної системи перейти на вищий щабель еволюції, до інноваційного типу розвитку, побудованому на реалізації інноваційної структури умов, ресурсів, факторів виробництва.

Саме якість зростання, що характеризується ефективністю використання ресурсів, підвищенням добробуту населення, використанням нових технологій і розвитком сфер, спрямованих на задоволення різноманітних потреб людини, стає реальним віддзеркаленням економічного розвитку країни [3]. Нова якість економічного зростання і є вища ступінь еволюції економічного розвитку, оптимізація співвідношення інтересів на всіх рівнях господарства як усередині країни, так і за її межами, і тому потребує вивчення як в просторі, так і в часі.

В сучасній Україні вирішальний вплив мають екстенсивні чинники економічного зростання – зовнішня кон'юнктура та

покриття низької ефективності використання ресурсів обсягами їх залучення.

Слід відзначити, що концепція економічного зростання є однією з фундаментальних економічних теорій. Її теоретичний базис нагромаджувався впродовж останнього століття. Дослідженню сутності та факторів, що забезпечують економічне зростання присвячено низку теорій зарубіжних вчених (табл. 1).

Як бачимо, змістовне наповнення концепції економічного зростання відбувалось внаслідок об'єктивних змін та розширення переліку чинників, дія яких в певний період розвитку суспільства актуалізувалась та набувала значимості у досягненні вищого рівня продуктивності використання матеріальних, трудових та інших видів ресурсів.

Економічне зростання – це категорія, яка залежить, як від економічних, так і від неекономічних чинників. В рамках економічної теорії існує думка, що в кожному економічному чиннику є складова неекономічного чинника. Зазначимо, що домінуючою тенденцією економіки в сучасних умовах є інтелектуалізація факторів. В моделях ендогенного зростання Френкеля – П. Ромера, Азариадиса – Дрейзена і Асемоглу – Реддинга основними чинниками ендогенного зростання визнається синтез людського капіталу та інновацій, продуктивність освіти, поведінка суб'єктів господарювання та політики субсидіювання НДДКР [4].

Відомий американський історик економічної думки Б. Селігмен зазначав, що теорія економічного зростання повинна базуватися на мультифакторній продуктивності прямих та непрямих чинників (природні ресурси, політичні інститути, законодавство, а також психологічні і соціальні чинники) (рис. 1).

До чинників політики економічного зростання відносять також [5-6]:

економічну свободу – домашні господарства регіону самі вирішують, як витратити свої кошти, скільки заощаджувати; підприємства – що виробляти й де реалізовувати свою продукцію;

влада регіону – як формувати свій бюджет, здійснювати інвестиції, зберігати довкілля;

приватну власність, яка забезпечує економічну свободу, інтерес до виробництва й нагромадження;

Еволюція теорії економічного зростання

Теорії	Вчені	Основні характеристики
Динамічні теорії економічного зростання	Р. Харрорд, Є. Домард, Р. Солоу, Дж. Мід, А. Льюїс	Економічне зростання відбувається за умов створення нових робочих місць за рахунок невикористаних виробничих потужностей, впровадження нової техніки, комбінування наявних ресурсів при одній і тій же технологічній оснащеності, наявності конкуренції, підвищення продуктивності праці та покращення організації виробництва. В базовому рівнянні економічного зростання темпи розширення виробництва прямо пропорційні нормі збереження
Теорії регіонального економічного зростання	Ю. А. Гаджиев, А. Г. Гранберг, Е. А. Коломак, І. В. Пилипенко, А. Суспіцин, Дж. Бортсом, П. Кругман, М. Портер, А. Маршалл	Нерівномірний розвиток регіонів тимчасове явище і за умов економічного зростання відбуватиметься скорочення міжрегіональної диференціації за рахунок. Віддача від масштабу, конвергенція регіонів, наявність природних ресурсів, чисельність і кваліфікація трудових ресурсів, запаси капіталу та рівень інноваційного розвитку, ринковий механізм регулювання розвитку економіки стають визначальними чинниками економічного зростання регіонів. Актуалізуються просторовий, соціальний, інституціональний і політичний чинник, як джерела економічного зростання
Неокласичні теорії	Дж. М. Кейнс, Р. Харрорд, Р. Солоу, Дж. Мід, Р. Берроу, А. Льюїс	Зростання економіки пов'язували із збільшенням сукупного попиту, накопиченням капіталу та ефективністю інвестицій, створенням нових робочих місць за рахунок завантаження невикористовуваних виробничих потужностей, наявністю конкурентної ринкової системи, впровадженням нової техніки, підвищенням продуктивності праці, вдосконаленням організації виробництва. Економічне зростання в країні розглядається і як результат конкурентної боротьби регіонів за ресурси, або ж як результат зростання регіонів за рахунок внутрішньорегіональних джерел розвитку
Інституційна теорія	Д. Норт, Р. Томас, О. Уільямсон	Нагромадження капіталу і економія на масштабах не є джерелами економічного росту, вони і є свідченням росту. Вагому роль у досягненні економічного зростання відводиться історичним традиціям та інституційним структурам. Права власності і права та обов'язки, що фіксуються системою контрактів виступають важливим джерелом економічного зростання
Теорії кумулятивного розвитку (теорії кумулятивної причинної обумовленості)	Х. Р. Ласуен, Г. Мюрдаль, А. Хіршман, Ч. Шмідт, П. Хаггет, Дж. Фрідман	Економічне зростання пов'язане із виникненням центрів росту та каналів їх поширення, утворенням агломерацій центрів росту, інновацій та дифузії нововведень, віддачею від масштабу. Зростання економіки країни у всіх регіонах відбувається нерівномірно, із змінною інтенсивністю та змінним ефектом
Нові теорії регіонального економічного розвитку (нова економічна географія, нові моделі економічного росту тощо)	П. Кругман, М. Фуджит, Є. Венаблес, Д. Пуго, Дж. Харріс, А. Пред, Р. Фіані, Г. Мюрдаль, Д. Вайнштайн	До просторових факторів росту відносяться різні види ефектів від масштабу, транспортні витрати, мобільність факторів виробництва, агломерацію, просторові або багаточисельні ефекти взаємовпливу економічних факторів. Вагомим ендогенним фактором росту економіки в умовах недосконалої конкуренції є людський капітал. Формування кластерів, ланцюжків доданої вартості розглядаються як форми, механізми підвищення конкурентоспроможності та прискорення економічного розвитку країн і регіонів
Модель інклюзивного зростання	Д. Асмоглоу, Д. Робінсон, Е. С. Райнет, А. Рамо, С. Голандер, Р. Болінг, Дж. Подеста, З. М. Бедоса, Е. Дуфлю	Базується на концепції інклюзивного зростання, згідно якої економічне зростання розглядається в контексті критерію інклюзивності, тобто максимальної залученості кожного суб'єкта для вирішення проблем регіонального розвитку, а також гуманізації економічних процесів шляхом формування ціннісних орієнтацій. Відповідно, інклюзивне зростання ґрунтується на пріоритетності інвестицій в людський капітал, створенні нових робочих місць, структурній трансформації, прогресивній податковій політиці, соціальному захисті, недопущенні дискримінації, соціальної інтеграції та сильних інститутах

Джерело: узагальнено автором на основі [7-14]

конкуренцію, яка впливає на підвищення якості виробництва продукції, насичення товарами ринку і зниження (стабільність) цін;

правові ринкові інституції, які створюють рівні умови підприємствам і захист прав власників капіталу;

жорсткі бюджетні обмеження, які передбачають упорядкування й узгодженість видаткової частини бюджетів з економічною та соціальною ефективністю сфери

виробництва;

державну політику, яка має забезпечити довіру інвесторів, виробників і населення регіонів.

Слід відзначити, що чинником економічного зростання є просторовий чинник. Безумовно, що на динаміку економічного розвитку має вплив нерівномірність розподілу економічної активності, яка сприяє посиленню міжрегіональної диференціації. На жаль

сьогодні регіони, виступаючи самостійними агентами економічних відносин, доволі часто є не партнерами, а конкурентами. У найбільш успішних регіонах виникають

агломераційні ефекти, які сприяють концентрації ресурсів і в подальшому зростанню продуктивності економічної діяльності.

Рис. 1. Класифікації чинників економічного зростання

*Складено автором за: [5-6]

Основними ознаками якості економічного зростання є: довготривалість цього процесу, тобто стабільність темпів економічного зростання; дотримання умов поступальності розвитку; ефективна алокація ресурсів; наявність відтворювальних процесів тощо.

Сьогодні існують різноманітні методики оцінки кількісних та якісних ознак економічного зростання. Низка авторів для оцінки якості економічного зростання використовують індекс, який розраховується з врахуванням індексу росту ВВП (ВРП) та їх індекса-дефлятора [15]. Цей індекс характеризує тільки економічну динаміку. Інші методики використовують різні індикатори (наприклад, індикатори цілей розвитку тисячоліття) та показники (економічні, соціальні, екологічні), які характеризують кількісні та якісні складові економічного зростання. Відомим методичним підходом є розрахунок співвідношення темпів зростання виробництва та темпів приросту первинних (сировинних) ресурсів.

На нашу думку, аналіз процесу економічного зростання на регіональному рівні необхідно проводити, комплексно оцінюючи динаміку та якість економічного зростання в регіонах в розрізі таких оціночних площин: ефективність використання ресурсів регіонів; продуктивність основних факторів виробництва; вплив екстенсивних та

інтенсивних факторів на зміну ВРП; внесок окремих регіонів у забезпечення економічного зростання регіонів субрегіонального рівня та країни в цілому.

Висновки. Аналіз проблем економічного зростання в Україні дозволив окреслити ті аспекти, які перешкоджають стійкому та тривалому економічному зростанню. Зосередившись на диспропорційному економічному зростанні виокремлено дві великі групи чинників: прямі чинники економічного зростання (впливають на виробничу функцію і є детермінантами сукупної пропозиції) та непрямі чинники економічного зростання (визначають умови ведення господарської діяльності), що дозволяють комплексно оцінити динаміку та якість економічного зростання в регіонах в розрізі чотирьох площин.

Сучасна теоретична та методологічна база дослідження економічного зростання недостатня для того, щоб відповісти на виклики, спричинені глобалізаційними процесами та особливостями суспільно-економічних перетворень, що відбуваються зараз в Україні. Економічна криза, зростаюча міжнародна конкуренція та загострення всього комплексу економічних проблем об'єктивно вимагають кардинально змінити підходи до джерел та факторів економічного зростання вітчизняної економіки, приділити особливу увагу подоланню диспропорційного економічного зростання.

Література.

1. *Базилевич В. Д.* Економічна теорія. Політекономія / *В. Д. Базилевич.* – Київ: Знання-Прес, 2004. – 380 с.
2. *Бутко М. П.* Регіональні особливості економічних трансформацій в перехідній економіці / *М. П. Бутко.* – Київ: Знання України, 2005. – 476 с.
3. *Коляденко С. В.* Структурні зміни в економіці регіонів як запорука економічного зростання [Електронний ресурс] / *С. В. Коляденко* // Ефективна економіка. – 2011. – № 7 – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=675>
4. *Розмаинский И. В.* Предпосылки человеческого поведения в моделях роста: посткейнсианский подход [Електронний ресурс] / *И. В. Розмаинский.* – Санкт-Петербург, 2003. – 42 с. – Режим доступа: <http://ie.boom.ru/rozmainsky/book/book.htm>
5. *Сажина М. А.* Экономическая теория: учеб. для вузов / *М. А. Сажина, Г. Г. Чибриков.* – [2-е изд., перераб. и доп.]. – Москва: Норма, 2007. – 672 с.
6. *Грязновой А. Г.* Экономическая теория: Учебник / под ред. *А. Г. Грязновой, Т. В. Чечелевой.* – Москва: Издательство «Экзамен», 2005. – 592 с.
7. *Мюрдаль Г.* Современные проблемы «третьего мира». Драма Азии / *Г. Мюрдаль*; [пер. с англ.]; общ. ред. д.э.н., проф. Р. А. Ульяновского. – Москва: Прогресс, 1972. – 767 с.
8. *Кузнецова О. В.* Экономическое развитие регионов. Теоретическое и практическое аспекты государственного регулирования / *О. В. Кузнецова.* – Москва: Эдиториал УРСС, 2002. – 309 с.
9. *Хаггер П.* Пространственный анализ в экономической географии / *П. Хаггер*, [пер. с англ. *Ю. Г. Липеця*]; под ред. *В. М. Гохмана и Ю. В. Медведкова.* – Москва: Прогресс, 1968. – 392 с.
10. *Ласуэн Х. Р.* Урбанизация и экономическое развитие: временное взаимодействие между географическими и отраслевыми кластерами / *Х. Р. Ласуэн* // Пространственная экономика. – 2009. – № 4. – С. 106–125.
11. *Буторіна В. Б.* Економічне зростання серед суміжних економічних категорій / *В. Б. Буторіна* // Теорії мікро-макроекономіки : зб. наук. праць професорсько-викладацького складу і асп. / за ред. *Ю. В. Ніколенка.* – К. : МОН України, Академія муніципального управління, 2008. – Вип. 30. – С. 190–195.
12. *Кондіус І. С.* Еволюція кумулятивних теорій регіонального економічного розвитку / *І. С. Кондіус* // Економічний форум. – 2017. – №1. – С. 4–11.
13. *Вахович І. М.* Регіональні асиметрії сталого розвитку України: діагностика та механізми вирівнювання: [Монографія] / *І. М. Вахович, О. Є. Табалова.* – Луцьк: Друкарня «Волиньполіграф», 2013. – 344 с.
14. *Кіро О. С.* Еволюція теорій регіонального розвитку в економічній науці / *О. С. Кіро* // Вісник соціально-економічних досліджень. 2010. – №38. – С. 72–83.
15. *Симагіна О.* Вопросы качества экономического роста / *О. Симагіна* // Экономист. – 2007. – №2. – С. 29–37.

References.

1. *Bazy`levy`ch V. D.* (2004) Ekonomichna teoriya. Politekonomiya [Economic theory. Political economy]. Kyiv: Znannya-Pres, p. 380 [in Ukrainian].
2. *Butko M. P.* (2005) *Regional`ni osobly`vosti ekonomichny`x transformacij v perexidnij ekonomici* [Regional features of economic transformations in transition economies]. Kyiv: Znannya Ukrayiny`, p. 476 [in Ukrainian].
3. *Kolyadenko S. V.* (2011) *Strukturni zminy` v ekonomici regioniv yak zaporuka ekonomichnogo zrostannya* [Structural changes in the economy of the regions as a guarantee of economic growth]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*, № 7 Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=675> [in Ukrainian].
4. *Rozmainskij I. V.* (2003) *Predposylki chelovecheskogo povedenija v modeljah rosta: postkejnianskij podhod* [Background to human behavior in growth models: a post-Keynesian approach]. St. Petersburg, p. 42. Retrieved from: <http://ie.boom.ru/rozmainsky/book/book.htm> [in Russian].
5. *Sazhina M. A. & Chibrikov G. G.* (2007) *Jekonomicheskaja teorija* [Economic theory]. (2d ed.). Moscow: Norma, p. 672 [in Russian].
6. *Grjaznojovoj A. G. (Eds.) & Chechelevoj T. V.* (2005) *Jekonomicheskaja teorija* [Economic Theory]. Moscow: Izdatel'stvo «Jekzamen», p. 592 [in Russian].
7. *Mjurdal' G. & Ul'janovskij R. A. (Eds.)* (1972) *Sovremennye problemy «tret'ego mira». Drama Azii* [Modern problems of the «third world». Asian drama] / G. Mjurdal'. Moscow: Progress, p. 767 [in Russian].
8. *Kuznecova O. V.* (2002) *Jekonomicheskoe razvitie regionov. Teoreticheskoe i prakticheskoe aspekty gosudarstvennogo regulirovanija* [Economic development of the regions. Theoretical and practical aspects of government regulation]. Moscow: Jeditorial URSS, p. 309 [in Russian].

9. *Hagget P., Gohmana V. M. & Medvedkova Ju. V. (Eds.) (1968) Prostranstvennyj analiz v jekonomicheskoy geografii [Spatial analysis in economic geography]. (Ju. G. Lipeca Trans). Moscow: Progress, p. 392 [in Russian].*
10. *Lasujen H. R. (2009) Urbanizacija i jekonomicheskoe razvitie: vremennoe vzaimodejstvie mezhdu geograficheskimi i otraslevymi klasterami [Urbanization and Economic Development: Temporary Interaction between Geographical and Industry Clusters]. Prostranstvennaja jekonomika – Spatial Economics, № 4, pp. 106–125 [in Russian].*
11. *Butorina V. B. (2008) Ekonomichne zrostannya sered sumizhny`x ekonomichny`x kategorij [Economic development of the center of economic categories]. Teoriyi mikro-makroekonomiky` : zb. nauk. prac` profesors`ko-vy`kladacz`kogo skladu i asp. – Theories of micro-macroeconomics: a collection of scientific works of faculty and graduate students. Yu. V. Nikolenka (Ed.). Kyiv: MON Ukrayiny`, Akademiya municy`pal`nogo upravlinnya, Issue. 30, pp. 190–195 [in Ukrainian].*
12. *Kondius I. S. (2017) Evolyuciya kumulyatyvny`x teorij regional`nogo ekonomichnogo rozvy`tku [Evolution of cumulative theories of regional economic development]. Ekonomichny`j forum – Economic forum, № 1, pp. 4–11 [in Ukrainian].*
13. *Vaxovy`ch I. M. & Tabalova O. Ye. (2013) Regional`ni asy`metriyi stalogo rozvy`tku Ukrayiny`: diagnosty`ka ta mexanizmu` vy`rivnyuovannya:[Regional Asymmetries of Sustainable Development in Ukraine: Diagnostics and Equalization Mechanisms]. Lutsk: Drukarnya «Voly`n` poligraf», p. 344 [in Ukrainian].*
14. *Kiro O. S. (2010) Evolyuciya teorij regional`nogo rozvy`tku v ekonomichnij nauci [Evolution of Theories of Regional Development in Economic Science]. Visny`k social`no-ekonomichny`x doslidzen` – Bulletin of Social and Economic Research, № 38, pp. 72–83 [in Ukrainian].*
15. *Simagina O. (2007) Voprosy kachestva jekonomicheskogo rosta [Questions of the quality of economic growth]. Jekonomist – The Economist, №2, pp. 29–37 [in Russian].*

Аннотація.

Лагодієнко В. В., Довгаль Е. В. Фактори економічного росту регіонів в умовах диспропорції

Стаття посвячена формуванню факторів економічного росту регіонів в умовах диспропорції. Доказано, що в сучасних умовах нагальними стали питання дослідження існуючих тенденцій і закономірностей економічного розвитку окремих територій, забезпечення умов і можливостей їх економічного росту. Головною метою економічного росту є збільшення об'ємів економічних і як производних – соціальних благ, сприяють підвищенню рівня життя населення, створенню стабільної, сприятливої соціально-економічної ситуації в країні, підвищенню її міжнародного авторитету. Сформуовано дві групи факторів: прямі і косвенні, які дозволяють комплексно оцінити динаміку і якість економічного росту в регіонах. Визначено, що нинішня теоретична і методологічна база дослідження економічного росту недостатня для того, щоб відповісти на виклики, викликані глобалізаційними процесами і особливостями суспільно-економічних перетворень, що відбуваються сьогодні в нашій країні.

Ключевые слова: економічний ріст, регіон, регіональна політика, фактори, диспропорція.

Abstract.

Lagodiienko V. V., Dovgal O. V. Factors of economic growth of regions in disproportionance conditions.

The article is devoted to the formation of factors of economic growth of regions in conditions of disproportionality. It was investigated that under the conditions of today the questions of study of existing tendencies and patterns of economic development of separate territories, provision of conditions and possibilities of their economic growth became urgent. The main purpose of economic growth is to increase the volume of economic and as derivatives of social benefits, which contribute to improving the living standards of the population, to create a stable favorable socio-economic situation in the country, and to increase its international credibility. Two groups of factors were formed: direct and indirect, which allow a comprehensive assessment of the dynamics and quality of economic growth in the regions. It is determined that the present theoretical and methodological basis of the research of economic growth is not enough to answer the challenges caused by the globalization processes and peculiarities of socioeconomic transformations that are taking place in our country now.

Key words: economic growth, region, regional policy, factors, disproportionality.

Стаття надійшла до редакції 30.05.2018 р.

Бібліографічний опис статті:

Лагодієнко В. В. Чинники економічного зростання регіонів в умовах диспропорційності / В. В. Лагодієнко, О. В. Довгаль // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2018. – № 3. – С. 15-20.

Lagodiienko V. V., Dovgal O. V. (2018). Factors of economic growth of regions in disproportionance conditions. Actual problems of innovative economy, No 3, pp. 15-20.